МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОХИРУУЛАГЧ АГЕНТЛАГ
БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТЫН УЛСЫН ХОРОО

БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТ

БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТЫН САЛБАРЫН ХӨГЖИЛ, ШИНЭ СЭРГЭЛТ

Биеийн тамир, спортын улсын хорооны
Бодлого, төлөвлөлтийн газрын дарга
О.Гэрэл

НЭГ. ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН БҮТЭЦ, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

Төрийн захиргааны байгууллага

Төрийн захиргааны төв байгууллага

2.4 жил
/дундаж хугацаа/

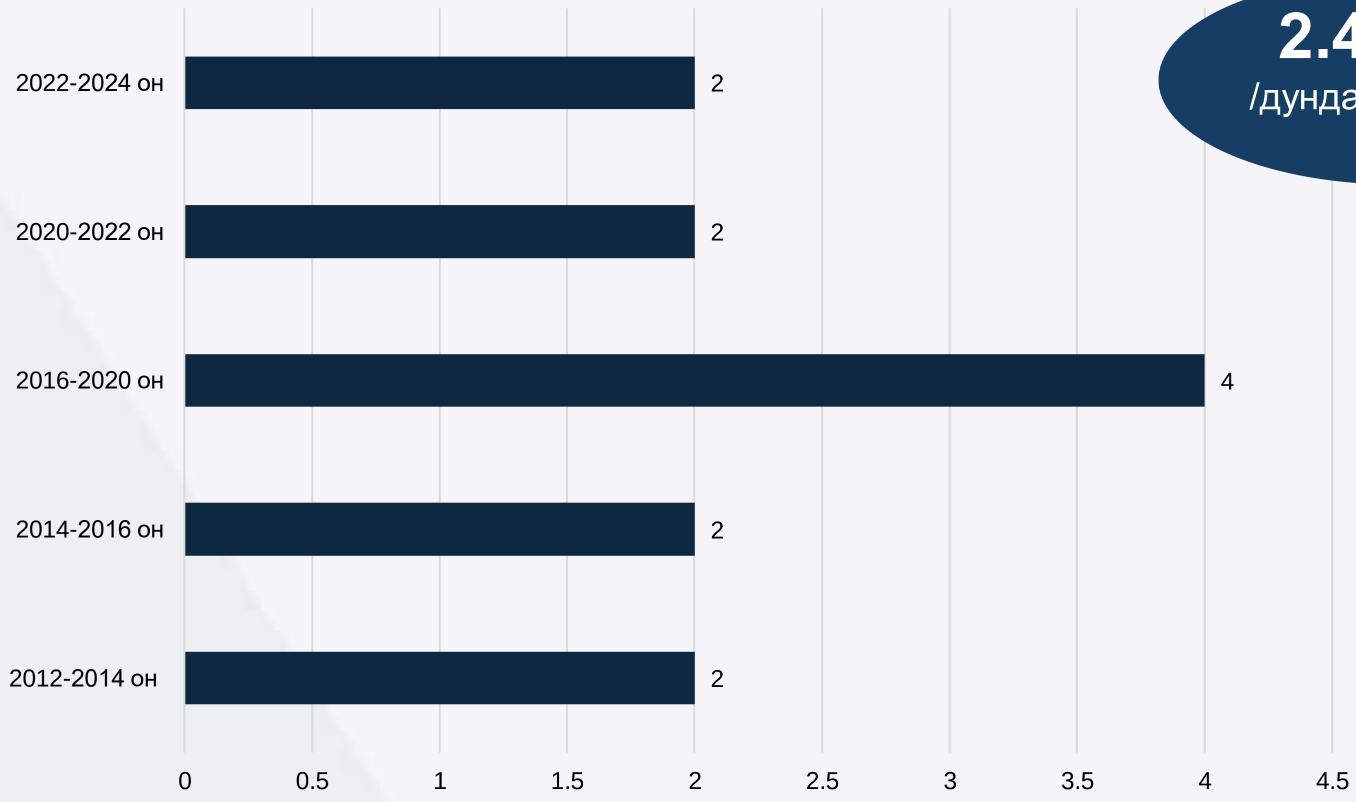

Одоогийн төрийн захиргааны байгууллага нь 1921-1936, 1960-1979 онд олон нийтийн байгууллага, 1994-2004, 2012-2016 онд төрийн үйлчилгээний байгууллага статустай ажиллаж байсан. Бусад хугацаанд төрийн захиргааны байгууллага статустай байсан. Харин 2012 оноос төрийн захиргааны төв байгууллагатай болсон.

ХОЁР. САЛБАРЫН САНХҮҮ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Нэг хүн амд ногдох зардал

Он	Нийт гүйцэтгэл	Урсгал зардлын гүйцэтгэл	Хүн амын тоо	**Нэг хүн амд ногдох нийт зардал /мян.төг/**	**Нэг хүн амд ногдох урсгал зардал /мян.төг/**
2012	63,791,166.9	18,965,121.5	2,760,604.0	**23.1**	**6.9**
2013	48,735,342.2	20,549,364.3	2,823,137.0	**17.3**	**7.3**
2014	40,116,206.1	20,878,660.7	2,937,927.0	**13.7**	**7.1**
2015	34,806,397.6	17,157,847.6	2,990,242.0	**11.6**	**5.7**
2016	36,974,689.5	21,534,811.0	3,063,568.0	**12.1**	**7.0**
2017	26,332,512.5	20,693,952.5	3,131,750.0	**8.4**	**6.6**
2018	37,691,653.7	24,670,799.3	3,186,347.0	**11.8**	**7.7**
2019	35,662,439.3	12,372,963.7	3,197,020.0	**11.2**	**3.9**
2020	50,635,151.0	26,685,693.1	3,253,283.0	**15.6**	**8.2**
2021	57,106,189.8	24,985,237.0	3,312,275.0	**17.2**	**7.5**
2022	61,809,879.9	27,117,738.9	3,368,632.0	**18.3**	**8.1**

Салбарын төсвийн зарлагын ДНБ ба Улсын нэгдсэн төсөвт эзлэх хувь /тэрбум төг/

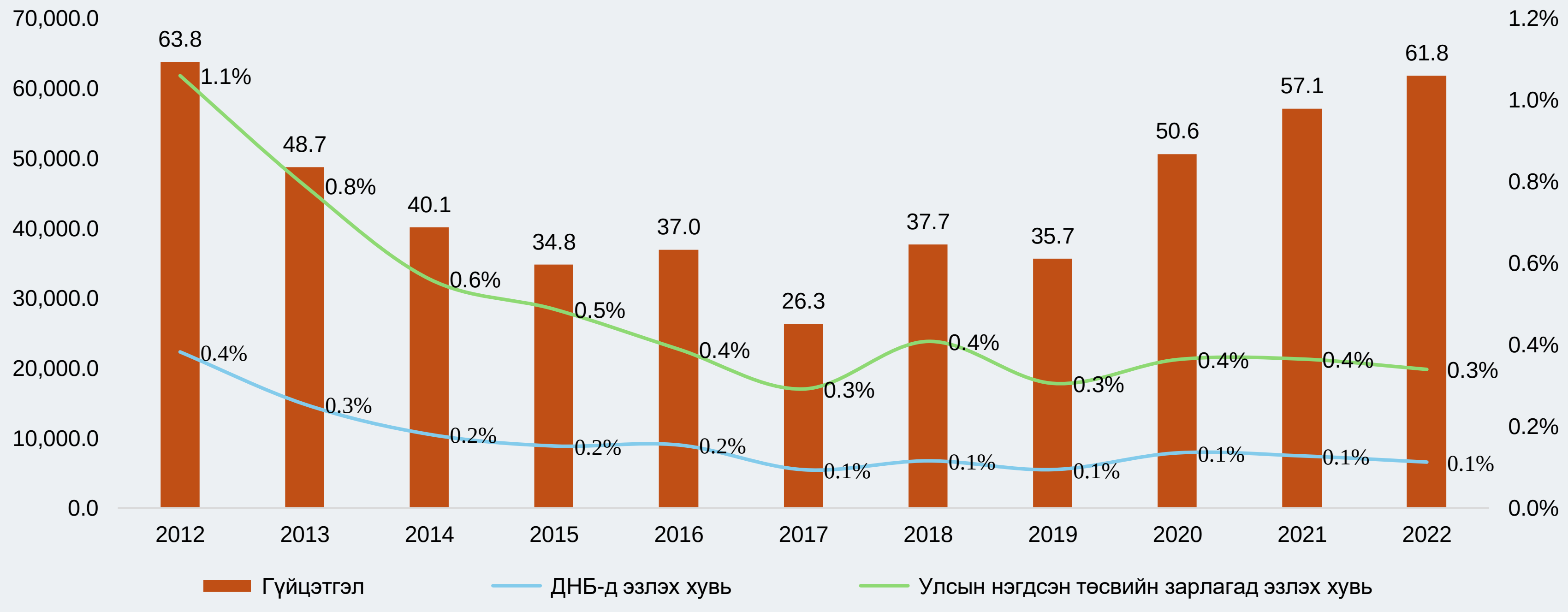

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх нийт хувь

/ЕХ-ны зарим улстай харьцуулсан байдлаар/

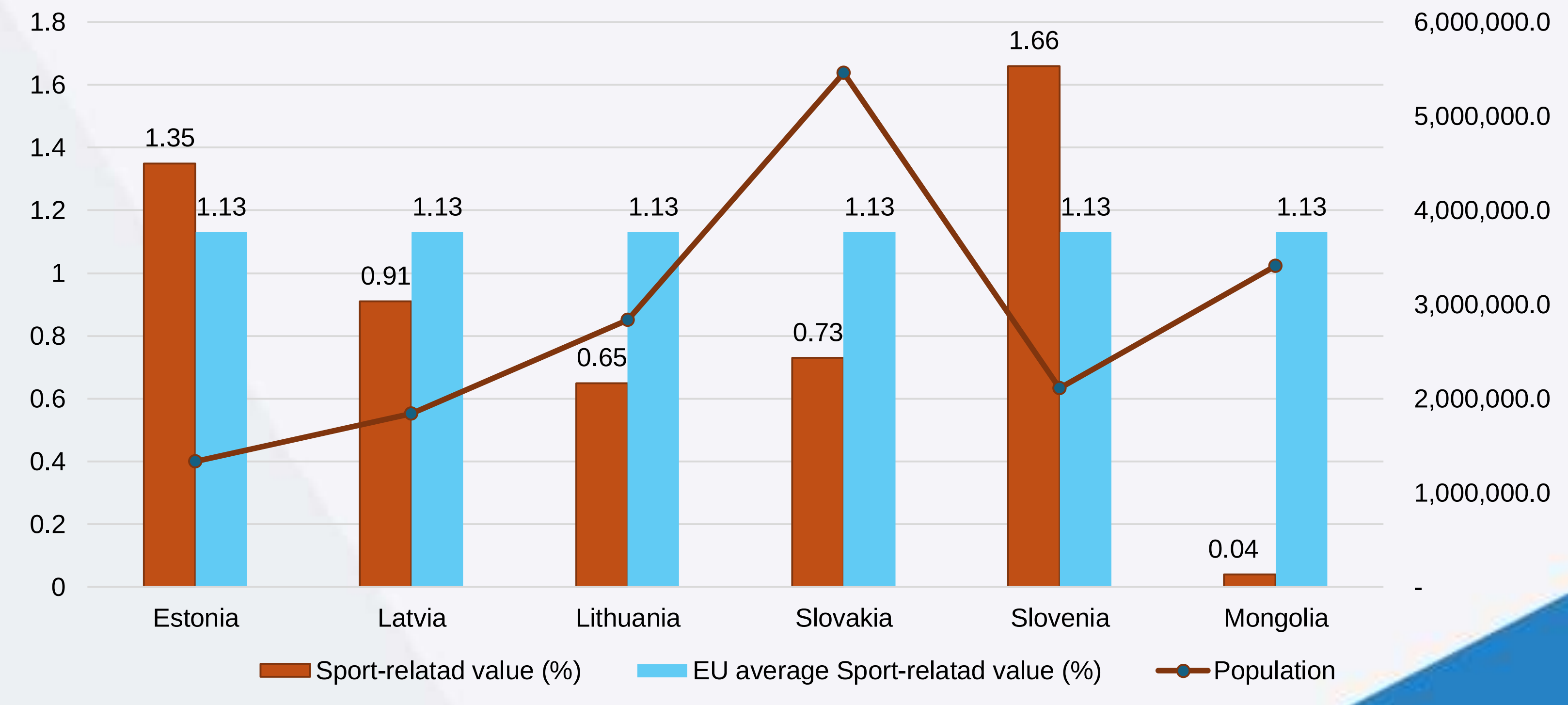

ГУРАВ. САЛБАРЫН ХҮНИЙ НӨӨЦ

Биеийн тамир, спортын төрийн байгууллагын ажиллагчид, албан тушаалын төрөл */2023 он, хувиар/*

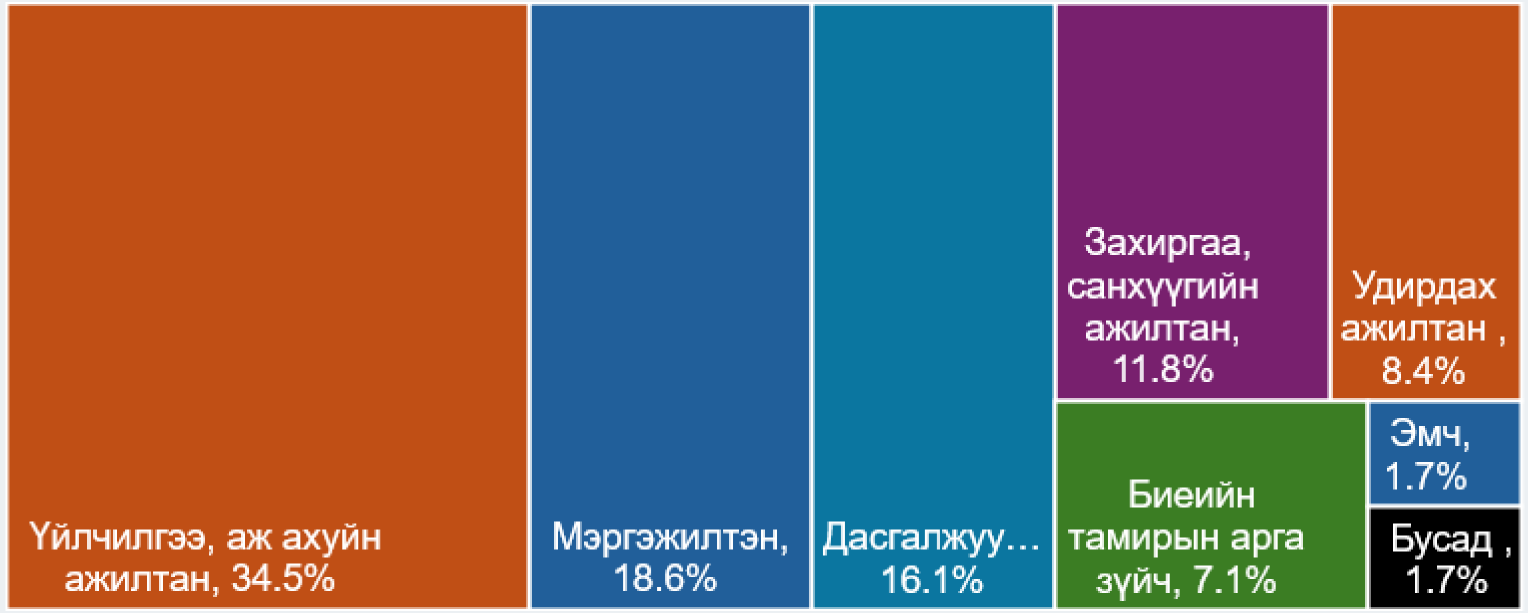

- Биеийн тамир, спортын төрийн байгууллагад 907 албан хаагчид
- Боловсролын салбарт нийт 2916 биеийн тамирын багш
- Спортын төрийн бус байгууллагад 2000 гаруй ажилтан*
- Спортын хувийн хэвшлийн байгууллагад 1000 ажилтан* ажиллаж байна.

*Тайлбар: * - албан бус байдлаар*

Биеийн тамир, спортын салбарын албан хаагчид. насны бүлэг */2023 он, хувиар/*

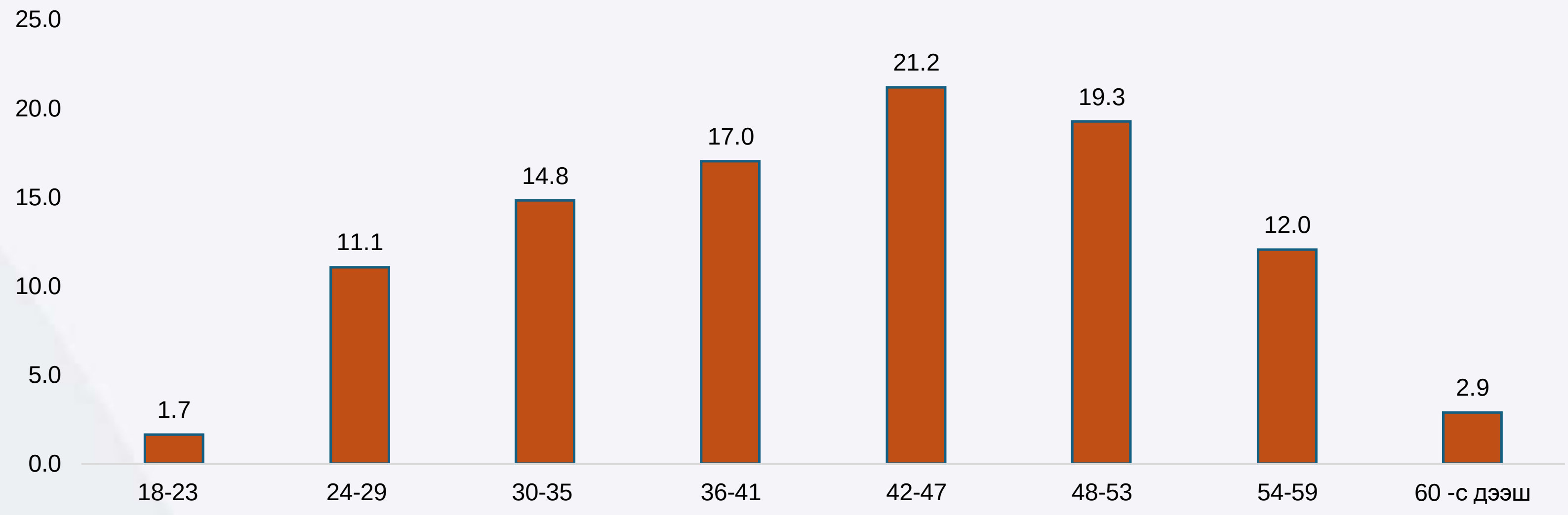

Биеийн тамир, спортын салбарын албан хаагчдын ажилласан жил */2023 он/*

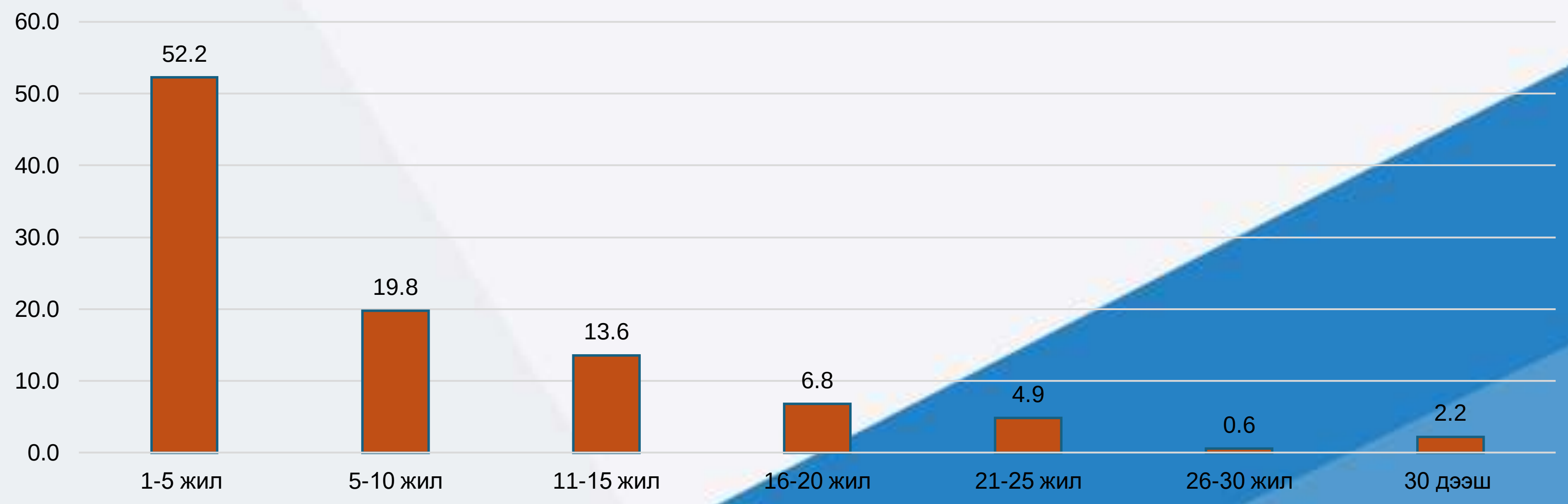

ДӨРӨВ. ӨНДӨР АМЖИЛТЫН СПОРТЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Зуны олимпод оролцсон тамирчид, авсан медалийн тоо

/оноор/

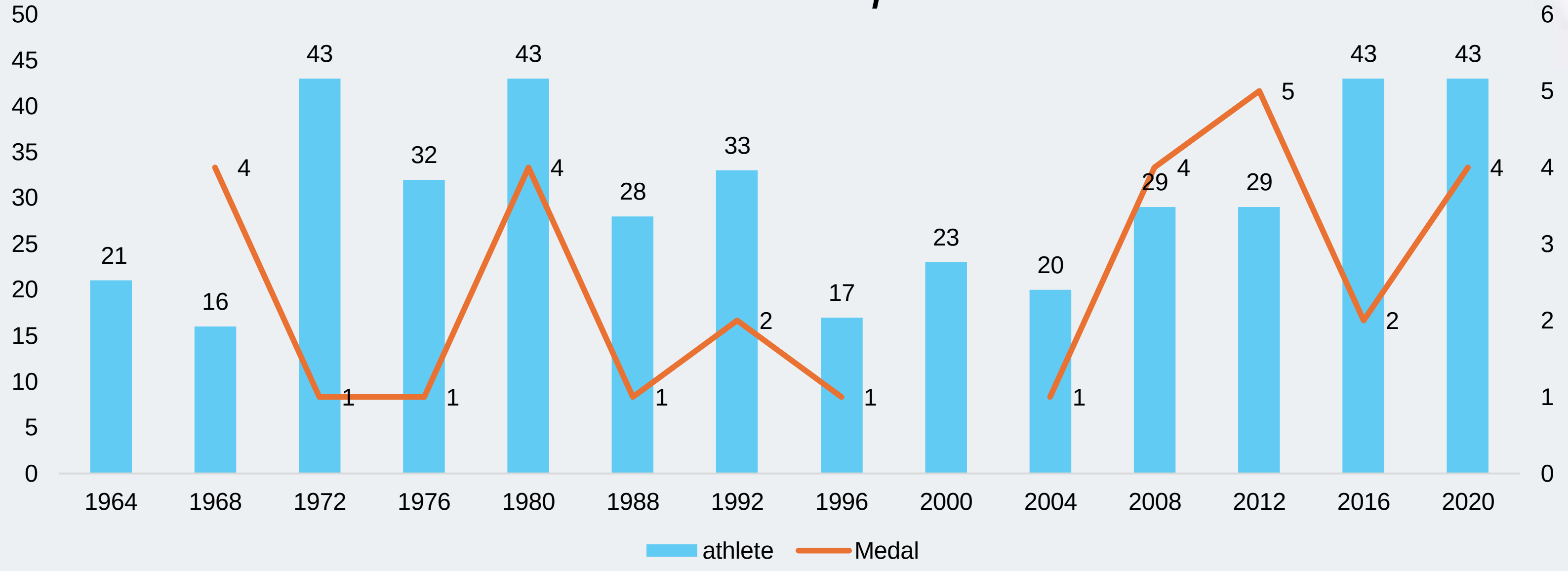

Сүүлийн 4 олимпын наадмын зарим үзүүлэлт

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2008 он	2012 он	2016 он	2020 он
Хүний амын тоонд харьцуулсан медалийн тоон үзүүлэлт	15	7	29	20
Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд харьцуулсан медалийн хувийн жингийн үзүүлэлт	3	5	17	11

Тивийн зуны спортын наадамд авсан медалийн тоо

/оноор/

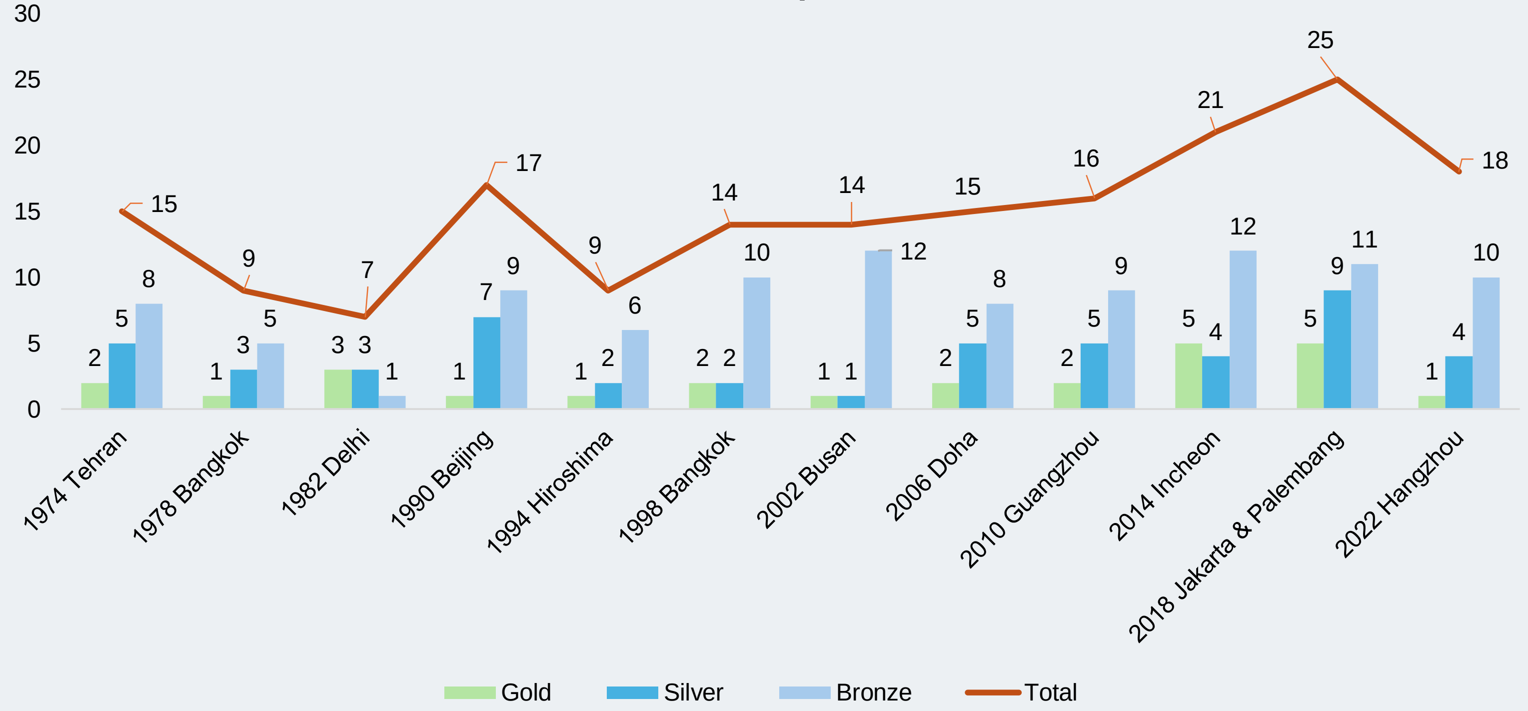

Тивийн өвлийн спортын наадамд авсан медалийн тоо

/оноор/

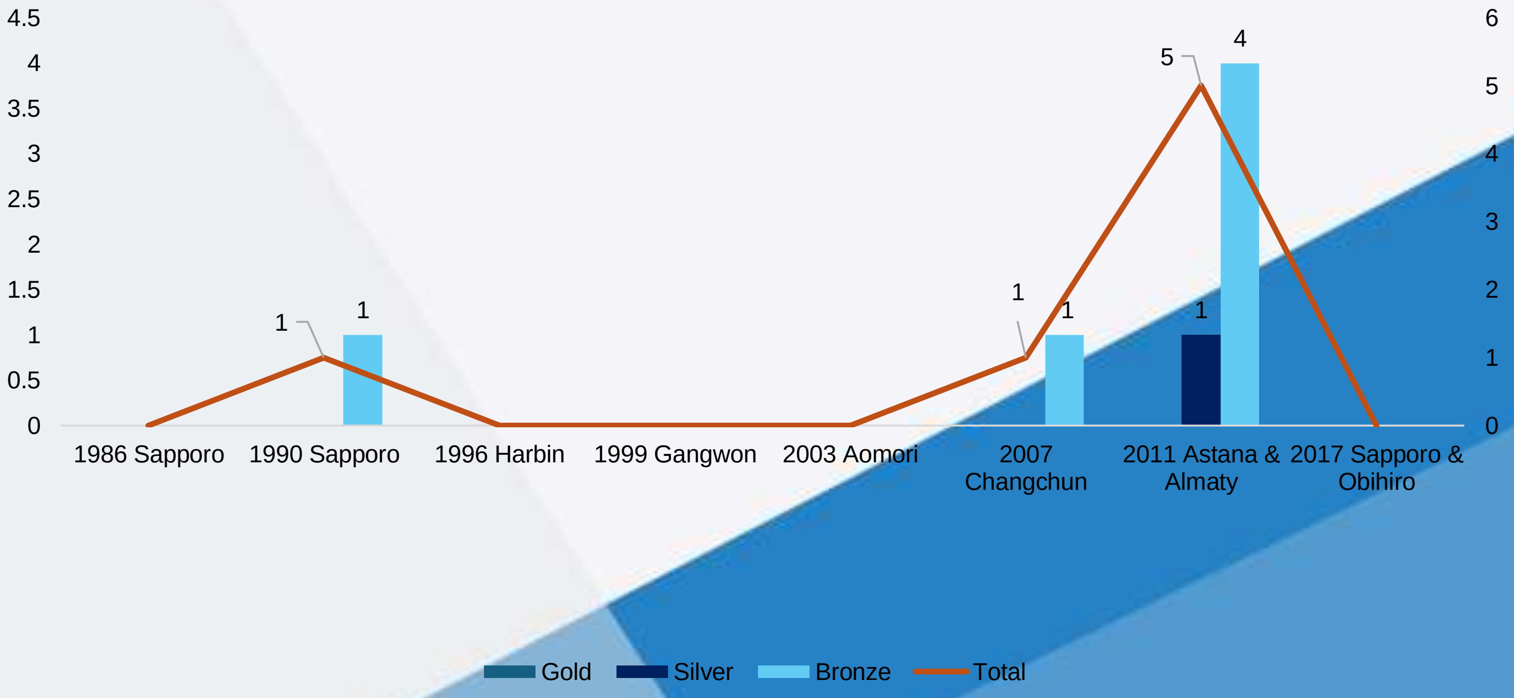

ТАВ. ОЛОН УЛСЫН БОДЛОГО-ҮНДЭСНИЙ БОДЛОГО

1. INTERNATIONAL CHARTER OF PHYSICAL EDUCATION, PHYSICAL ACTIVITY AND SPORT /UNESCO-MINEPS/

2. DECLARATION BERLIN /MINEPS. 28-30 May 2013/

3. KAZAN ACTION PLAN /MINEPS. 13-15 July 2017/

4. BAKU OUTCOME DOCUMENT FIT FOR LIFE ALLIANCE /MINEPS VII 26-29 June 2023/

Хөдөлмөр эрхлэх чадвар, эрх тэгш байдал, тогтвортой хөгжлийн бусад эн тэргүүний зорилтууд гээд сайн сайхан байдал, боловсролд спорт ба бие бялдрын чанартай боловсролын үзүүлж чадах үр өгөөжийг бүрэн дүүрэн гаргахын тулд Насан туршийн хөдөлгөөн санаачилга дараах зорилгыг дэвшүүлсэн байдаг:

I. Тэгш оролцоот спорт, чанартай бие бялдрын боловсрол, идэвхтэй хөдөлгөөний бодлогуудын хүрээнд гишүүн орнуудын чадавхыг сайжруулах;

II. Спорт, чанартай бие бялдрын боловсрол, идэвхтэй хөдөлгөөнд зэрэгт төрийн болон хувийн хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх;

“АЛСЫН ХАРАА-2050”

ГУРАВ. АМЬДРАЛЫН ЧАНАР БА ДУНДАЖ ДАВХАРГА

Зорилт 3.5. Идэвхтэй амьдралын хэвшилтэй иргэн, гэр бүлийг дэмжиж, биеийн тамир, спортын ээлтэй орчныг бүрдүүлнэ.

I үе шат (2021-2030): Биеийн тамир, спортын чанар, хүртээмжтэй, үр дүнтэй тогтолцоог бүрдүүлэх үе. /13 арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ/

II үе шат (2031-2040): Идэвхтэй амьдралын хэвшилтэй иргэнийг төлөвшүүлэх биеийн тамир, спортын чанар, үр дүнтэй тогтолцоог хөгжүүлэх үе.

III үе шат (2041-2050): Биеийн тамир, спортын идэвхтэй амьдралын хэвшилтэй иргэн, гэр бүл төлөвших үе

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОХИРУУЛАГЧ АГЕНТЛАГ
БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТЫН УЛСЫН ХОРОО

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

100 БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТ

Бие бялдрын боловсрол, идэвхтэй хөдөлгөөн, нийтийн спорт, өндөр амжилтын спортын ШИНЭ СЭРГЭЛТ

ИДЭВХТЭЙ ХӨДӨЛГӨӨН, НИЙТИЙН СПОРТЫН НИЙГМИЙН НӨЛӨӨЛӨЛ

ИДЭВХТЭЙ ХӨДӨЛГӨӨН, НИЙТИЙН СПОРТЫН НИЙГМИЙН НӨЛӨӨЛӨЛ

Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан

Хүн амын нас баралтын зонхилох шалтгаан

/улсын дүн, өвчний бүлэг, хүйсээр, жил бүрийн эцэст/

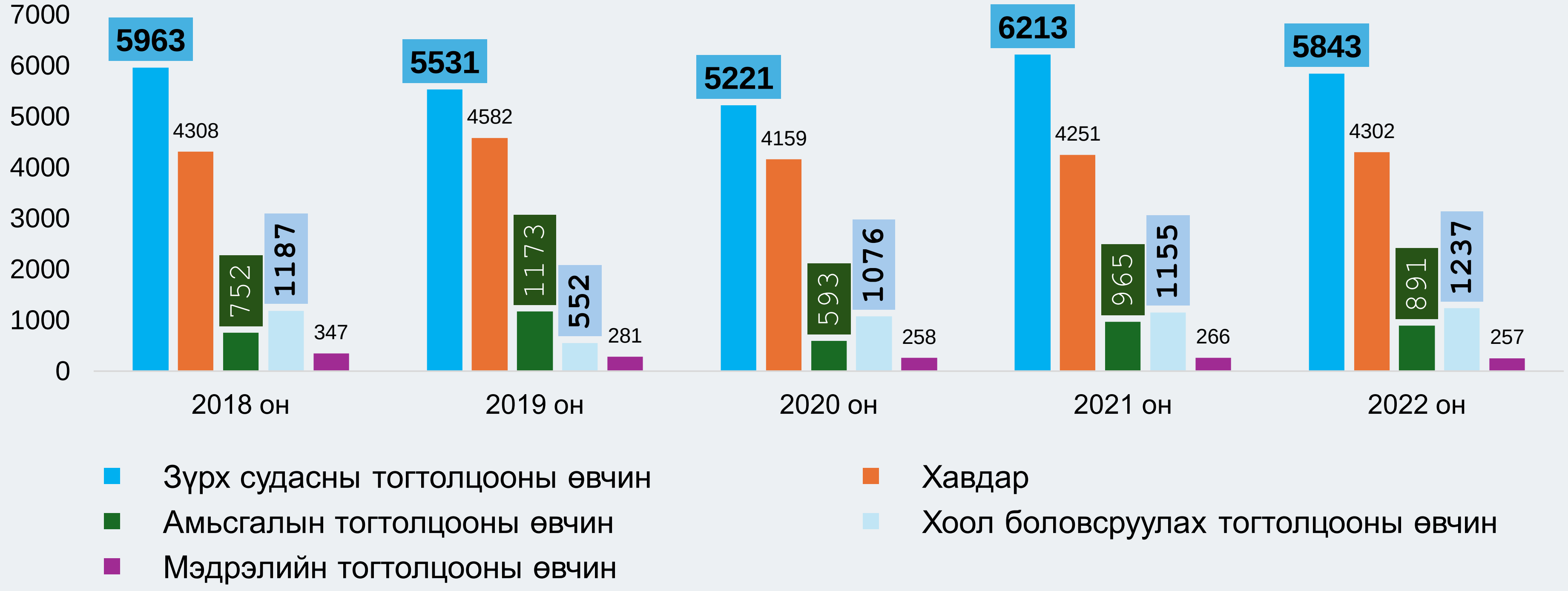

МОНГОЛ ХҮНИЙ АМЬДРАЛЫН ЧАНАРТ ЭЕРЭГ НӨЛӨӨ ҮЗҮҮЛНЭ

Хөдөлгөөний хомсдолтой хүн ам 29.1 хувь байгааг бууруулна

Идэвхтэй хөдөлгөөн, спортоор хичээллэх буруу мэдлэгтэй 48 хувь, огт мэдлэггүй 13.5% байгааг бууруулна

Хичээллэхгүй шалтгааныг тодруулахад 2 хүн тутмын 1 хүн цаг завгүй, 11.1% өндөр үнэтэй, 5.3% хичээллэх дургүй

Монголчуудын өдрийн дундаж алхалтын тоо 2737 байгааг өсгөж 10000 болгох

БИЕ БЯЛДРЫН БОЛОВСРОЛЫН ШИНЭ СЭРГЭЛТ

- ✓ Шинээр батлагдсан **“Сургуулийн өмнөх болон ерөнхий боловсролын сургалтын хөтөлбөрийн үзэл баримтлал”**-ын хүрээнд боловсролын салбартай хамтран ажиллаж суралцагчдыг **идэвхтэй хөдөлгөөн, спортоор зөв хичээллэх мэдлэг, хандлага, дадалтай** болгоход чиглүүлэх, **үр дүнд бие бялдрын хөгжлөөр** үнэлдэг болгох;
- ✓ Хүн амын бие бялдрын боловсролыг **Насан туршийн боловсрол** болон **Бие, бялдрын түвшин тогтоох сорилын төвөөр** дамжуулан дээшлүүлэх;
- ✓ Дээд боловсролын байгууллагын сургалтын хөтөлбөрийн **чанарыг дээшлүүлэх, олон улсын хамтарсан хөтөлбөр** хэрэгжүүлэх, **дасгалжуулагч-спортын арбитрч, эдийн засагч-дасгалжуулагч** гэх мэт **хос мэргэжилтэн** бэлтгэх, спортын төлөвлөлтийн эдийн засагч, спортын барилга байгууламжийн менежер, спортын эрх зүйч, архитектур зэрэг мэргэжлээр давтан сургалтаар мэргэшүүлэх, хөрвөх чадвартай салбарын хүний нөөцийг чадавхжуулах.

ИРЭЭДҮЙН БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТЫН ДҮР ЗУРАГ, ӨӨРЧЛӨЛТ

БИЕ БЯЛДРЫН БОЛОВСРОЛЫН ШИНЭ ҮЗЭЛ ХАНДЛАГА

- Хүн төрөлхтөнд амьдралын туршдаа суралцах, боловсрол эзэмших, хөгжих боломжийг соёлын ялгаа болон нийгмийн орон зайнаас үл хамааран олгох
- Бүх орон зайд, бүх цаг хугацаанд, бүх хэлбэрийн боловсрол, суралцахуйг дэмжих
- Бие бялдрын боловсролын экосистем, цахим шилжилт /дижитал/-ээр дамжуулж бүгдэд хүрэх

СУРГАЛТ-ДАСГАЛЖУУЛАЛТЫН ШИНЭ ҮЗЭЛ ХАНДЛАГА

- Бүх хүн бие биеэсээ суралцах, хамтрах-“юуг, яаж бодох” биш “яагаад, юу сурах”-д илүү анхаарах
- Оролцоо, хамтын ажиллагаа, асуудалд суурилсан, орчны бодит, нийтлэг асуудлыг таньж илрүүлэх, шийдэх - төсөл, асуудалд суурилсан, үйлийн судалгаа, орон нутаг, бүсийн хөгжлийн онцлог
- Агуулгын интеграцчлал, соёлын янз бүрийн хандлага, үнэт зүйл, үе үеийн туршлага, мэдлэг
- Уламжлалт мэдлэг, уламжлалын нөөц, сэтгэл зүй, хоол зүйн нөөцийг ашиглах

БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТЫН АЖИЛТНЫ ШИНЭ ДҮР ТӨРХ

- Биеийн тамирын багш, дасгалжуулагч, арга зүйч, мэргэжилтэн-нийгмийн шилжилт, өөрчлөлтийг удирдагч
- Стандартад тулгуурласан-мэргэжлийн ажилтан бэлтгэх, хөгжүүлэх стандартад суурилах
- Цалин хөлс, ажлын нөхцөл сайжруулах, ачааллыг тэнцвэржүүлэх, гэрээгээр гүйцэтгүүлэх замаар бууруулах, мэргэжлийн чадамж, гүйцэтгэлийг урамшуулах
- Мэргэжлийн ажилтан бэлтгэх, хөгжүүлэхэд их, дээд сургууль болон сургуулийн хамтын оролцоо, түншлэлийг хөгжүүлэх

БАЙГУУЛЛАГЫН ШИНЭ ДҮР ТӨРХ

- Спортын байгууллагуудыг төрөлжсөн үйлчилгээ үзүүлдэг /SPORT HUB/ загвар байх
- Технологи байгууллагад дэмжлэг үзүүлнэ, гэвч бүрэн орлохгүй
- Бие даан бие бялдрын боловсрол, мэдлэг олгох төрөл бүрийн хэлбэрийг дэмжсэн, орон зайн хязгаарлалтгүй, хамтаараа эсвэл ганцаарчлан сурах боломжтой байх
- Ногоон орчныг дэмжсэн орон зай бий болгох
- Уламжлалт үйл ажиллагаанаас татгалзаж, бүтээлч шинэ арга барилд суурилсан зохион байгуулалт

ӨНДӨР АМЖИЛТЫН СПОРТЫН
ШИНЭ СЭРГЭЛТ

- ✓ Үндэсний шигшээ багийн тогтолцоог өөрчилж, олимп, тивийн наадмын зэрэглэлийн түвшинд шигшээ багийг барьж, санхүүжүүлдэг тогтолцоонд шилжих
- ✓ Аймгуудын өсвөрийн шигшээ багийн үйл ажиллагаа шинэчлэн сайжруулах
- ✓ Оюутны спортыг хөгжүүлэх их сургуулиудад клуб, лигийн тогтолцоог хөгжүүлэх
- ✓ Бүс нутгийн шинж чанартай олон улсын тэмцээн, наадмуудад бүсийн шигшээ багуудыг бүрдүүлэн оролцуулдаг болох
- ✓ Залуучуудын дунд бие даасан спортын наадамтай болох
- ✓ Спортын холбоо, клубүүдээр төрийн зарим чиг үүргийг гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажлын тоог нэмэгдүүлэх

ИДЭВХТЭЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ, НИЙТИЙН СПОРТ
ШИНЭ СЭРГЭЛТ

- ✓ Хүн амын бие бялдрын хөгжлийн хянах тогтолцоог цахимжуулж, их өгөгдөлийн сан үүсгэх, эрсдэлтэй иргэдийг илрүүлэх чадавхыг шинэчилнэ
- ✓ Идэвхтэй хөдөлгөөн болон нийтийн спортын үйлчилгээг хөдөлгөөний хомсдолоос шалтгаалсан халдварт бус өвчний эрсдэлийг бууруулахад чиглүүлсэн үйлчилгээний Спорт хаб /Sport hub/-ыг бий болгох
- ✓ Идэвхтэй хөдөлгөөн, нийтийн спортын арга хэмжээ болон үйлчилгээний үр дүнгийн шалгуур үзүүлэлтэд олон улсын шалгуур үзүүлэлт нэвтрүүлэх, салбарын үр дүн болон нийгэм, эдийн засгийн хувь нэмрийг тооцдог болох
- ✓ Идэвхтэй хөдөлгөөн, нийтийн спортын үйл ажиллагааг үр дүнгийн үнэлгээгээр санхүүжилт олгодог болох

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОХИРУУЛАГЧ АГЕНТЛАГ
БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТЫН УЛСЫН ХОРОО

БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТ

СПОРТЫН ЦАХИМ ШИЛЖИЛТ
ШИНЭ СЭРГЭЛТ

Монгол залуусын **92%** нь интернэт ямар нэгэн байдлаар ашигладаг

Мэдээлэл, технологийн хөгжлийн индексээр Азид **14,** дэлхийд **91**-т жагсдаг

Гар утсаар дамжуулан интернэт идэвхтэй хэрэглэгчийн тоо **2.1** сая байна

- ✓ **Идэвхтэй хөдөлгөөний, нийтийн спортын шинэ сэргэлтын хүрээнд** Биеийн тамир, спортын салбар цахим шилжилт хийж, иргэдийн насан туршийн боловсрол, бие бялдрын хөгжлийг дэмжих, **Big data-г хянах, үр дүнг тооцох, төлөвлөлтийн удирдлагын систем байгуулах** ажлыг эхлээд байна.
- ✓ **Иргэдийн бие боловсролын цахим мэдээллийн сан** нь бүх түвшний биеийн тамир, спортын болон боловсролын байгууллага, сургалт дасгалжуулалтын орчин, хэрэглэгдэхүүн, сургалтын үйл явц, үр дүн, салбарын хүний нөөц, хичээллэгчийн болон төсөв санхүүжилтийн мэдээллээс бүрдэнэ.
- ✓ Цахим мэдээллийн сангийн нууцлал, хадгалалт, хамгаалалтын найдвартай байдлыг хангах үүргийг **салбарын цахим мэдээллийн сан хариуцсан байгууллагыг байгуулж, ажиллуулна.**
- ✓ Иргэдийн идэвхтэй хөдөлгөөн хийх, бие бялдрын боловсрол мэдлэгийг бие даан олж авах, эзэмших, үйлчилгээний сүлжээ байгуулах, **платформыг хөгжүүлэх ажлыг мөн адил эхлүүлсэн бөгөөд 2025 онд туршилтыг үйл ажиллагаа эхлүүлнэ.**

ТА БҮХЭНД 100 ЖИЛИЙН ОЙН БАЯРЫН МЭНДИЙГ ДЭВШҮҮЛЬЕ.

БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТ